

gaaende, varige, retningbestemmende Indtryk. Jeg tror tværtimod, at denne Overgangsalder, der i rent fysiologisk Henseende i høj Grad er betegnet netop med dette Ord: Overgangsalderen, tiltrænger noget andet. Jeg tror ikke, det forholder sig, som det ærede Medlem udtalte, at i Overgangsalderen ere Evnerne udviklede og Betingelserne til Stede for at modtage en dybtgaaende Undervisning. Hele denne Overgangstilstand, som Overgangsaaenebetegne i fysiologisk Henseende, virker ind paa de sjælelige Evner. Der er ikke den Ro, der er i Virkeligheden ikke de Betingelser i sjælelig Henseende til Stede hos Ungdommen for at modtage, som senere komme til Stede. Der er ej heller den Erfaring til Stede, som Ungdommen i en lidt senere Alder kan have med Hensyn til sine Mangler angaaende Oplysning og sin Trang til Retledning paa de forskellige Omraader. Men naar jeg har nævnt dette, kan jeg paa mange Maader slutte mig til det ærede Medlems Ønske, at der maa blive taget et Arbejde op for at gøre noget for den konfirmerede Ungdoms Undervisning.

Det ærede Medlem (K. M. Klausen) nævnte en Del Tal for at oplyse, hvor omfattende dette Arbejde allerede nu er herhjemme. Jeg har — jeg tror ad helt andre Veje — faaet tilsvarende Oplysninger, og i sin store Helhed stemme de godt nok overens med det ærede Medlems. Det ærede Medlem delte de Bestræbelser, der hidtil have været fremme her i Landet med Hensyn til Undervisning af Børn i Overgangsalderen, i 5 Grupper. Han nævnte Aftenskolerne — der indunder tog han ogsaa Fortsættelsesskolerne i København —, de tekniske Skoler, Højskolerne, Handelsskolerne og endelig Efterskolerne. Hvad Aftenskolerne angaar, oplyste det ærede Medlem — og det er rigtigt —, at de betyde meget lidt i vore Købstæder. Der er i Aftenskoler i Købstæderne kun omtrent 4,000 Elever, hvorimod der er 24,000 paa Landet. Jeg tror, at man skal lægge Mærke til dette Faktum. Det ærede Medlem nævnte, at Aftenskolerne havde store Hindringer paa Landet derved, at der var de lange Afstande, det var vanskeligt ikke mindst for de kvindelige Elever at møde, naar Afstandene vare store, til en regelmæssig Skoleundervisning. Naar man saa ser paa de to Tal, de 4,000 i Købstæderne og de 24,000 paa Landet, tale disse Opgivelser egentlig for, at man paa Landet har sat betydeligt mere ind

paa at kunne benytte denne Undervisning, end man har gjort i Købstæderne.

Der er vel gennemsnitlig en Aftenskolet i hver Kommune, og denne Aftenskolet har i Gennemsnit nogle og tyve Elever med et Undervisningstimeantal af 80 hver Vinter, hvilket svarer nogenlunde til en Undervisning 2 Aftener om Ugen og 2 Timer hver Aften i de 5 Vintermaanedere. Naar man har det Ønske, at en saadan fortsat Undervisning skulde komme det store Flertal af Ungdommen i Overgangsalderen til gode, er det et meget lidet Tal, Aftenskolerne have at opvise. Det ærede Medlem nævnte, at der var 240,000 unge i den Alder Landet over. Jeg tror dog, der kun er 215,000, og jeg har søgt at faa gjort lidt nøje op, hvor mange af disse 215,000 i Alderen 14—18 Aar der faar en regelmæssig, en ordnet Undervisning, og jeg er kommen til et Tal af 73,000. Det betyder, som det ærede Medlem ogsaa nævnte, en Trediedel af den samlede Ungdom. Men her havde det ærede Medlem taget Højskoleundervisningen, Landbrugsskoleundervisningen, Undervisningen paa vore Husholdningsskoler og paa vore Fagskoler i det hele med; dem har jeg ikke regnet med her, jeg har holdt mig udelukkende til den Aldersklasse, der falder mellem 14 og 18 Aar. Hvis man vil regne f. Eks. Højskolernes og Landbrugsskolernes Elever med, gaar det ikke an, at man tæller dem op en for en som værende i lige Værdi med et eller to Børn i Aftenskolerne; man maa huske paa, at naar Tallet er om Højskoleundervisning eller om Landbrugsskoleundervisning, strækker denne sig over Maanedere med fuld Dagundervisning. Jeg tror derfor, at skulde man omsætte Tallet for Højskolens Elever til noget, der kunde sammenlignes med Tallet paa Aftenskolens Elever, maatte man fordoble adskillige Gange. Men den Kendsgerning er rigtig, at naar man tager Børnene i Overgangsalderen, 14—18 Aar, er kun en Trediedel for Fiden optagen af en ordnet Skoleundervisning. I København, der har mange højere Almenskoler, der har de udvidede kommunale Skoler, den store tekniske Skole og Handelsskoler og andre Fagskoler, er der 35,000 Børn i Alderen 14—18 Aar, og af dem ere de 13,200 i Skoler. Det er altsaa godt og vel en Trediedel for Københavns Vedkommende.

Jeg vil nu foreslaa, at naar man ser paa Aftenskolens Arbejde, skal man ogsaa medtage Gymnastikundervisningen i vore